

Vraag v/d week

Aan Elmer Sterken, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Houden economische modellen voldoende rekening met extreme gebeurtenissen, zoals vulkaanuitbarstingen?

De IJslandse vulkaanuitbarsting ontlokte Britse commentatoren tot de uitroep: "We said: send cash, not ash". Het grote verschil tussen het gebrek aan cash en de overvloed aan as is niet de voorspelbaarheid van de as in tegenstelling tot de onvoorspelbaarheid van het gebrek aan cash. Crises zijn immers wat betreft de timing niet te voorspellen, maar vulkaanuitbarstingen volgens experts redelijk goed. Niet dat economen daar trouwens veel aan hebben, want we kunnen de economische gevolgen van een vulkaanruptie moeilijk voorzien. Eigenlijk zijn lopende zaken het enige dat economen redelijk goed kunnen voorspellen. Als men het verschijnsel een keer eerder heeft waargenomen en de varianties in de modellen opgesloten liggen werkt de glazen bol. Zo worden serieuze conjunctuuromslagen vaak alleen achteraf goed voorspeld. En beleidsmakers moeten het niet wagen om de beleidsregels te veranderen, want dan kan men zelfs de voortkabbelende economie niet duiden. Het gaat goed fout als diverse economische belangengroepen verrassend gaan interacteren. Door de vulkaanuitbarsting ontstaat bijvoorbeeld neerslachtigheid omdat de luchtvaartmaatschappijen meer dan een miljard euro aan omzet verliezen. Verwachtingen zijn niet rationeel in dergelijke situaties; hooguit kan men hopen dat leermodellen werken. De puzzel voor macro-economen is de omgang met complexe sociale dynamische interacties. Gelukkig is dat besef in modelbouw- en zelfs in algemeen evenwicht-kringen aangekomen.

Uit de oude ESB-doos

Bier

Men zou het verschil in positie aldus tot uitdrukking kunnen brengen: het bier is in België de volksdrank en in Nederland de drank van het volk. Duidelijker gezegd: in België is het de nationale drank; het wordt aldaar ook bij de maaltijden gedronken in plaats van koffie en thee. De bierafzet vertoont derhalve ook veel geringere seizoenschommelingen dan ten onzent. Deze positie heeft het bier zich bij onze Zuidereburen al vroeg verworven, doch later is het hoofdelijk verbruik onder invloed van allerlei factoren ook hier gedaald. Men kan bijv. wijzen op de geringere fysieke inspanning, welke de arbeiders zich thans in het algemeen bij hun dagelijks werk behoeven te getroosten, zodat ook minder dorst wordt opgewekt. In elk geval is de positie der Belgische brouwindustrie op de binnenlandse markt nog zeer sterk, zodat de behoefte aan export zich in veel geringer mate voelbaar heeft gemaakt dan in Nederland.

Hoelen, H. (1954) Het bierversuik in België en Nederland. *ESB*, 39(1955), 936-938.

ESB-Top 10

Landen met het laagste percentage van de bevolking dat in de hoofdstad woont (2008).

1	China	2,7
2	India	5,5
3	Duitsland	5,6
4	Polen	7,3
5	Verenigde Staten	7,7
6	Nederland	7,7
7	Maleisië	7,8
8	Indonesië	7,9
9	Italië	8,4
10	Oekraïne	8,6

Bron: Wereldbank

Colofon

ESB signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie.

Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

ESB-redactie

Hoofdredacteur: Albert Jolink
Redacteuren: Mark Dijkstra, Gelijkj Werner
Bureauredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Redactiesecretariaat: Carla van der Meulen
Uitgever: Roel Langelaar
Sales: Sanne Brassier (06 513 255 82)

Commissie van Redactie

P. Kooreman, W.T.M. Molle (voorzitter),
E.J.J. Schenk, L.L.G. Soete, C.N. Teulings,
H.A.A. Verbon, H. Verbruggen

Redactieadres

Postbus 20025
2500 EA Den Haag
tel. (070) 378 92 37
fax (070) 799 98 40
esb@sdu.nl
www.esbonline.nl

Kopij

Auteursaanwijzingen staan op internet:
www.esbonline.nl. Gelieve kopij elektronisch
aan te leveren op het redactieadres.

Abonnementen

Sdu Klantenservice, Postbus 20014,
2500 EA Den Haag, tel. (070) 378 98 80,
fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. Tarieven
voor Nederland en België incl. btw: bedrijven
en instellingen € 259,70, particulieren
€ 126,14, studenten € 29,15.

Losse nummers

€ 8,53 incl. btw en portokosten.
Losse nummers van ESB zijn te
bestellen via Sdu Klantenservice,
tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83,
sdu@sdu.nl.
ESB verschijnt ook online (www.esbonline.nl).

Advertentieverkoop

Product- en Personeelsadvertenties:
Soenith Chaturi, tel. (070) 378 07 04,
fax (070) 799 98 79.
E-mail: s.chaturi@sdu.nl

Basisvormgeving en artdirection: Fliinc.Design
Opmaak: Jacques van Schie

Illustratie: Shutterstock / Elena Ray
Foto's: Arenda Oomen, Shutterstock / alpha-
spirit, Kutlaev Dmitry, kk-artworks, jkitan, Kirsty
Pargeter, Rafael Ramirez Lee, Tukka
Hollandse Hoogte / Goos van der Veen
Druk: DeltaHage
ISSN 0013-0583

ESB is een uitgave van Sdu Uitgevers.
ECORYS Nederland BV is houder van de merk-
naam ESB (Economisch Statistische Berichten).
ESB werkt samen met de Koninklijke Vereniging
voor de Staaithuishoudkunde.

HO
PRINT

Sdu UITGEVERS

